

LIAR, LIAR. Pants STILL on Fire

Door Victor A.C. Remouchamps. Luitenant-kolonel der Artillerie (b.d.)

Militair en politiek analist

Mei 2018.

Inleiding

Het artikel met de titel *“Lia, Liar, Pants on Fire”* eindigde met deze kanttekening: *“in deze tijd van fphotoshopen en manipuleren van beelden is zien, is geloven, geen dogma. Vaak is datgene wat getoond wordt een zorgvuldige aanpassing van de realiteit. De beelden om de invasie in Irak te rechtvaardigen waren een bevestiging dat die stelling niet meer opgaat. Datzelfde doet opgeld voor de tekstuele berichtgeving en de beeld- en tekstberichtgeving bij de NPO en een groot aantal US uitzendgemachtigden. Wat de serieuze volger van mondiale ontwikkelingen rest, is de controle op de integriteit van de berichtenmelder, de organisatie waar hij deel van uitmaakt en toetsing van actualiteit en juistheid van het bericht m.b.v. meerdere informatiebronnen. Het kost energie, maar het is inspanning die voorkomt of beter uitgedrukt, het beperkt het papegaaiennetwerk op de sociale media”*. In de nasleep van de ellende in Douma blijkt dit eens te meer geen overbodige kanttekening te zijn.

Anti-Trump berichtgeving geen nepnieuws?

In de nasleep van de Doumaproblematiek is opnieuw bevestigd dat delen van de westerse gevestigde media gevoelig zijn voor berichtgeving die hun anti-Trump-perceptie voedt. Dat deel vroeg zich niet af waarom het zo lang duurde voordat deskundigen van *Organization for the Prohibition of Chemical Weapons*¹ (OPCW) hun onderzoek mochten starten. Ze geloofden gretig het argument van Moskou en Damascus dat *“uit veiligheidsoverwegingen toegang werd geweigerd tot het getroffen gebied”* en negeerden de uitspraak van vertegenwoordigers van de Syrische pers, dat *“het gehele gebied ten oosten van Damascus, inbegrepen de stad Douma, in handen was van de troepen van Assad, met inbegrip van de eenheden van de Syrische Alliantie.”*² Een paar dagen na die afwijzing om de OPCW-deskundigen hun onderzoek te laten doen, werd het voor de nadenkende Midden Oosten volger duidelijk wat Damascus en Kremlin daadwerkelijk onder die veiligheidsoverwegingen bedoelden te zeggen. Het ontwikkelen van een scenario om de schuld naar anti-Assad troepen te kunnen schuiven, dan wel aantonen dat de vermaledijde westerlingen een onterechte aanval hadden uitgevoerd om Assad en diens bondgenoten onder druk te zetten.

Afhankelijk van het doel dat Syrië en het Kremlin wilden bereiken moest het te inspecteren gebied in het verlengde van die doelstelling in scene gezet worden. Was de doelstelling *“er is geen sprake geweest van een chemische aanval”*, dan moest het gebied brandschoon opgeleverd worden. Geen fysieke bevestigingen van besmetting met containers, geen getuigen die een andere kant van de aanval konden schilderen. Als de doelstelling daarentegen *“chemische aanval door anti-Assad troepen”* luidt, dan moesten bewijzen geënsceeneerd worden, zoals een chemisch laboratorium van anti-Assad troepen, slachtoffers van de gifstof en getuigen die dat moesten bevestigen.

De Russische staatsmedia liet hun westerse kameraden niet lang wachten. *RT* voerde op 27 april bewoners uit Douma op, die bevestigden dat er geen sprake was geweest van een chemische aanval. De Witte Helmen hadden die berichten gefabriceerd om hun lege beurs te spekken. De trollenfabriek uit Sint Petersburg kwam met

“bewijzen” die de uitspraken van deze helden uit Douma onderbouwden.

Een team van onderzoeksjournalisten had in Syrië “bewijzen” in handen gekregen (vermoedelijk uit de kringen van Assad-getrouwen), dat getoonde opnames in de westerse media waren gemanipuleerd, en slachtoffers en getuigen door een anti-Assad en door de CIA betaalde Syrische filmproducent waren ingehuurd. Volgens dat team blijkt uit de door hen ontvangen informatie, dat kinderen op de getoonde videobeelden “sliepen”, omdat het sprenkelen van water en het gebruik van anti-bronchitisverstuivers geen enkel effect hebben bij de inzet van chloride. De door de westerse media gebruikte beelden waren volgens hen “gefabriceerd”.

De Russische staatskanalen *Channel 1* (met hoofdverslaggever Dimitry Kiselroy) en *Rossiya 24* beweerden met klem dat westerse regeringsleiders onterecht een raketaanval hadden gelanceerd om Assad neer te zetten als schender van mensenrechten en hem daarvoor te straffen. Een raketaanval gebaseerd op valse beschuldigingen van de Witte Helmen (die volgens *RT* en *Sputnik* banden met extremistische islamitische structuren hebben) door anti-Assad troepen, geïnitieerd en gefinancierd door de CIA. Die informatie werd door linksgetinte anti-Trump georiënteerde Nederlandse “kwaliteitsmedia” zonder enige controle op de juistheid van de berichtgeving, overgenomen³.

Toch nepnieuws!

Filmopnames gemaakt in 2016 en als “bewijs” gebruikt om aan te tonen dat de gasaanval was gefabriceerd

In hun haast om hun beschuldigingen met geschikt fotomateriaal te kunnen staven, maakte *RT* helaas gebruik van beelden die al in 2016 waren opgenomen voor een reportage om soortgelijke beschuldigingen hard te maken. *RT* ging er in kippendrift aan voorbij dat het enceneren van die door de westerse media verspreide beelden – een gele container op een dak en een container die door het dak op de vierde verdieping terecht was gekomen - door elementen zonder hijsmateriaal en rotorplatformen binnen een korte tijdsperiode een nogal problematische activiteit is.

Niet ontplofte gifgascontainers Op linkerfoto is het gat in het plafond niet doch op bijgevoegde video wel degelijk zichtbaar:
<https://ca.news.yahoo.com/canister-evidence-chemical-attack-douma-155735711.html?guccounter=1>

De Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) heeft naar verluidt duidelijke aanwijzingen dat de burgerbevolking van Douma het slachtoffer is geworden van een gifgasaanval. De organisatie meldt vanuit Genève, dat 500 mensen met symptomen die er op wijzen dat zij in aanraking zijn gekomen met chemische strijdmiddelen, in ziekenhuizen zijn opgenomen.

Nederlandse doorgeefluiken

Dutch Report (DR) is één van de informatiestructuren die zich laat gebruiken voor Russische propaganda en het doorgeven van nepnieuws. De organisatie bedient zich van een conservatief etiket en bericht over onderwerpen die het grote publiek interesseren, zoals migratie, Koningshuis en Falend Politieke Beleid. Door hun berichtgeving proberen ze twijfel te zaaien over de levensvatbaarheid van westerse allianties zoals de NAVO en de EU. De stevigheid van de Trans-Atlantische band, de juistheid van de resultaten van het MH-17 - en het Skripal-onderzoek; het zijn allemaal onderwerpen die het Kremlin middels staatsmedia en trollenfabriek gebruikt om de westerse samenhang te ondergraven en verdeeldheid in westerse samenlevingen te realiseren.

Enkele voorbeelden om de doorgeeffunctie van DR te materialiseren:

- De Deense minister Stojberg verklaart dat er een groei is in bedriegerspraktijken binnen de groep migranten en vluchtelingen die hun uitkeringen willen verbeteren. Bron: **Sputnik**.
- De Fransen gaan in navolging van de Hongaren en de Slowaken, hun grenzen beter bewaken. Het begin van het einde voor "Schengen". Bron: **Sputnik**.
- De Oekraïners beschieten opzettelijk een chemische fabriek in de Luhansk-regio waardoor de veiligheid van de lokale bevolking in gevaar wordt gebracht. Bron: **de "regering" van de LPR!** (*Luhansk People's Republic*. Schoothondjes van het Kremlin)
- Een Zwitsers "Toplaboratorium" (naam en locatie niet vermeld) verklaarde dat het gif niet afkomstig kon zijn uit Rusland. Maar.... dat de USA, Frankrijk en Groot Brittannië wél in het bezit waren van het gif "Novichok" Bronnen: **RT en Sputnik**.

The Post Online (TPO) is een ander doorgeefluik voor het Kremlin en Sint Petersburg. De website omschrijft zichzelf – blijkbaar ironisch – als een "opiniewebsite van rechtse signatuur". Bij nadere bestudering van de gepubliceerde artikelen en de achtergronden van de auteurs, blijkt echter weinig conservatiefs in personen en teksten te schuilen. Een paar voorbeelden:

- Auteurs:

- Ronald van Raak is verbonden aan de Socialistische Partij;
 - Malou van Hintum, journaliste: onder meer voor de *Radikalenkrant* (orgaan PPR), voor *Opzij*, *Mare* (orgaan Groen Links), *Intermediair* en *Vrij Nederland*;
 - Meindert Fennema: Nederlandse politicoloog, emeritus hoogleraar politieke theorie en politicus namens GroenLinks.
- Artikelen:
 - “Trump, misschien wel de gevaarlijkste man van het Westelijk halfrond”;
 - “Communisme. Misschien moeten we het nog eens een kans geven!”;
 - Syrische getuigen tijdens OPWC-persconferentie in Den Haag: “Er was geen gifgasaanval, geen slachtoffers”.

Natuurlijk zijn deze websites en periodieken niet de enige doorgeefluiken van het Kremlin en de trollenfabriek. Zelfs individuele Nederlanders zoals de bioboer Hugo Jansen die de Nederlandse samenleving wil doen geloven dat hij “*op eigen kosten*” 50.000 exemplaren van “*De Andere Krant*” met als toegevoegde titel de “*eigen krant voor pro-Rusland*”, liet drukken. Uit de voorbeelden is het duidelijk dat de trollenfabriek en de Russische staatsmedia in Nederland vaste voet aan de grond hebben gekregen. En ruimhartig via de doorgeefluiken de doorsnee-Nederlander bombarderen met nepnieuws.

Nieuws

De berichtgeving over de Doumaproblematiek heeft weer bevestigd dat nieuws alleen nieuws is als het met controleerbare, meetbare feiten wordt onderbouwd. Informatie waar het aan die verifieerbare feiten ontbreekt en de neiging vertoont percepties te voeden, moet altijd gecontroleerd worden op integriteit van berichtenmelder, achtergrond van de organisatie waar hij of zij deel van uitmaakt. Bovendien moet de juistheid en actualiteit van het bericht m.b.v. meerdere informatie bronnen getoetst kunnen worden. Die acties kunnen het volume van nepnieuws doen dalen en de betrouwbaarheid van de berichtgeving een stimulans geven.

¹ OPCW: Organisatie voor het verbod op het verspreiden van chemische wapens.

² Waarmee bedoeld wordt de eenheden van de Russische Federatie, de huurlingen van Hamas en de eenheden van de Iraanse Revolutionaire Garde.

³ Zelfs de NATO wordt in de beschuldigingen betrokken: “Het opstandelingen-terrorisme” dat door VS-NATO wordt gesponsord.